

BÍLÁ SOBOTA - VELIKONOČNÍ VIGILIE

Den:	Sobota 15. duben 2017, později večer, po západu Slunce
Svátek/důvod:	Bílá sobota – velikonoční vigilie
Typ akce:	Liturgické obřady Bílé soboty
Celebrant:	Jeho Eminence kardinál Dominik Duka OP, arcibiskup pražský, metropolita a primas český
Začátek akce (T):	Bohoslužba začíná v 20.30 hodin
Typ zvonění:	Mimořádné velké zvonění (tento rok bez zvonu Zikmund)
Průběh zvonění:	► Průběh velkého zvonění – zvoní se na Gloria/Sláva na výsostech Bohu asi hodinu po zahájení liturgie ZAČÁTEK ZVONĚNÍ – po signálu zvonu Josef začnou zvonit všechny zvony horní zvonice najednou KONEC ZVONĚNÍ – po 3 minutě začínají končit postupně ostatní zvony, od největšího po nejmenší ► Poznámky: a) Konečný průběh/konec zvonění bude upřesněn/potvrzen před vlastním zvoněním/změny vyhrazeny. b) Zvon Josef jest zvonom signálním, po signálu zahájení zvonění pokračuje zvonit rukou zvoníka na horní zvonici. c) Zvon Zikmund nezvoní
Hudba:	Pražský katedrální sbor

Přílohy:

Bílá sobota - velikonoční vigilie

Na Bílou sobotu se do kostelů vracejí hlasy zvonů. Naposled zvony zvonily na Zelený čtvrtek při mši na památku Poslední večeře páně – krátce po zahájení mše, během písně Gloria, tedy Sláva na výsostech Bohu, ztichly – jejich „duše odletěly“ do Říma. Na Bílou sobotu, když kněz zvolá „Sláva na výsostech Bohu“, se zvony a varhany opět rozezní, protože už pominula doba smutku.

- Bílá sobota (latinsky sabbatum sanctum, magnum či luminum – tj. svatá, velká nebo světlá) je v liturgickém kalendáři den před Velikonoční nedělí, součást Svatého týdne a velikonočního tridua.
- Během dne se nekonají žádné obřady ani mše svatá. Výjimkou je kromě liturgie hodin obřad Efeta, kterým jsou katechumeni připraveni na samotný křest. V západní církvi je zvykem během Bílé soboty konat tzv. „bdění u Božího hrobu“. Ve východní církvi (a dnes i v některých východem inspirovaných

katolických společenstvích) je také zvykem na Bílou sobotu slavit liturgii připomínající pomazání Kristova těla, uložení do hrobu a rozvíjející tajemství Kristova „sestoupení do říše mrtvých“. Bílá sobota liturgicky končí západem slunce. Nastupující noc už patří obřadům velikonoční vigilie.

- Na Bílou sobotu končí postní doba. Svůj název den získal zřejmě od bílého roucha neofytů, kteří se po celý den intenzivně připravovali na křest o velikonoční vigilii (ta ovšem k Bílé sobotě v pojetí starokřesťanské ani dnešní liturgie nepatří). Název může také pocházet z lidových zvyků velkého úklidu a bílení, které se konaly v tento den před nedělí Zmrtvýchvstání.
- Bílá sobota je prostředním dnem velikonočního tridua. Večerem o Zeleném čtvrtku se zahajuje první den tridua – Velký pátek, Bílá sobota je druhým dnem a triduum vrcholí velikonoční vigilií a nedělí, což je den Zmrtvýchvstání Páně.
- Bílá sobota navazuje na velkopáteční atmosféru půstu, hlídání a návštěvy Božího hrobu a přináší zlom. Tmu a ticho v katolických kostelích střídá světlo svící, zvonění a varhany, aby myšlenka Kristova kříže a smrti vrcholila znamením jeho zmrtvýchvstání.
- Bílá sobota představuje hudební umění venkovských kantorů, muzikantů a zpěváků na kostelních kůrech a slavnostní atmosféru procesí a průvodu Vzkříšení. Znamená konec půstu, pečení velikonočních beránků a mazanců, poslední hrkání chlapců s koledováním, toleruje výstřelky mládeže a chodníčky zamilovaných.
- Některé pranostiky vztahující se k Bílé sobotě:
 - Prší-li v noci na Bílou sobotu, bude málo třešní.
 - Prší-li o velikonočním hodu, bude v létě nouze o vodu.
 - Když prší na Velkou noc, nebude sena moc.
 - Na Bílou sobotu štěpy zasazuj.

(zpracováno s využitím otevřených zdrojů a vlastního archivu, ilustrace – Wikimedia Commons/vlastní archiv, CC-BY-NC-SA)